

Dijous,
30 d'abril del
2009

TORNA A
AVUI+
.cat

Opinió Política Món Economia Diàleg Societat Barcelona Cultura i Espectacles Gent Esports Comunicació Serveis i Oci Última

Cercador

Qui ens escriu la història?

ENRIC VILA / HISTORIADOR I PERIODISTA. AUTOR DE 'EL NOSTRE HEROI, JOSEP PLA' (A CONTRA VENT)

Fa uns dies, dinava amb Josep C. Vergés, el fill de l'editor de Josep Pla i del setmanari *Destino*, i parlàvem de la dificultat de pensar i d'escriure rectament en aquest país tan infectat de propaganda. La conversa va tombar cap al franquisme. Jo mirava d'explicar-li la tesi del llibre que he publicat sobre Pla. Com que el va tractar personalment, volia saber-ne l'opinió.

LI EXPLICAVA QUE, SEGONS EL MEU PARER, el Pla moralista, el Pla universal, no s'entén sense la repressió castellana, i aleshores Vergés va dir: "Sí, sí. El meu pare, que era una persona una mica informada, deia: «Mira, els castellans ens ho han pres tot, no ens deixen fer res, però encara som aquí. A Hendaia, Franco no es va enfadar amb Hitler per motius territorials sinó perquè no el va voler ajudar a resoldre la qüestió dels catalans»".

NO VULL DISCUTIR L'AFIRMACIÓ. IGUAL que no entraré a discutir què hauria sigut de nosaltres si Hitler guanya la II Guerra Mundial ni per què ens deien *polacos* en l'època de les matances de Katyn. Només vull remarcar la significació d'aquest testimoni de la por i la dificultat d'emmarcar-lo en el discurs hegemònic sobre el país. Que el fill de l'editor de *Destino*, que el fill del creador del Premio Nadal i promotor dels millors escriptors castellans del segle XX, tingui aquest record del seu pare hauria de tenir algun pes que anés més enllà d'una tertúlia de sobretaula.

QUAN VAIG ESCRIURE EL LLIBRE DE *Companyans*, vaig quedar parat de veure l'alegria amb què el relat, diguem-ne oficial, prescindia d'elements clau per entendre el curs dels esdeveniments. Escrivint sobre Pla, m'ha passat igual. Com és possible que tants planians llegeixin l'escriptor literalment, com si hagués escrit en un país lliure? Com pot ser que un país que ha hagut de dir-ho gairebé tot en veu baixa hagi donat historiadors tan obsessionats amb la paperassa oficial? En un país tan perseguit i sotmès a la censura, en un país que ha generat tan pocs papers i que, quan els ha generat, sovint els ha hagut de cremar, potser caldria promoure mètodes de coneixement més empàtics, menys burocràtics i estatalistes.

JO NO HE VISCUT EL FRANQUISME, PERÒ he crescut sentint-ne històries de por i de petites heroïcitats. A mi encara m'han amenaçat per parlar català. M'he fet un tip de sentir dir que, en temps de Franco, els diaris es llegien entre línies. També he crescut sentint que la dictadura havia intentat aniquilar el país. Seria natural que tot això impregnés la nostra interpretació del passat, el nostre bagatge polític i cultural.

EN CANVI, TOT I QUE NO ARRIBEM al punt de negar la repressió, aquest tema es tracta sempre com una cosa a part, sense relació amb cap altre àmbit del coneixement. Els historiadors es comporten com un metge que li digués a un pacient amb la cama trencada: "No pateixi, li receptaré una pastilla per a l'angoixa i ja veurà que bé que es trobarà".

PER QUÈ NO HI HA UNA ASSIGNATURA, en cap facultat, sobre la repressió castellana? Per què no hi ha, en el camp de la història, l'antropologia o de la sociologia, línies de recerca sobre el tema? Per què els pocs estudis existents, com ara els de Josep Benet i Francesc Ferrer i Gironès són tan desconeguts? Per què hi ha tanta memòria de la immigració i tan poca dels pagesos dels voltants de Barcelona que van veure fulminat el seu paisatge?

AIXÍ ÉS DIFÍCIL CONSTRUIR UN PENSAMENT equilibrat i sòlid, trencar el cercle viciós en què fa segles que vivim. Bernat Dedéu explicava fa uns dies que l'estudi de Narcís Garolera sobre les modificacions que va patir *El quadern gris* de Pla no troba editor. No sé de què s'estranya.

Notícia publicada al diari AVUI, pàgina 25. Dijous, 30 d'abril del 2009

Paraules clau: País, Josep, Historiadors

XAVIER RAMIRO

AVUI+ Paper

Dijous, 30 d'abril del 2009

Tots els continguts de l'AVUI són consultables a través d'internet, de forma oberta i gratuïta. Les pàgines originals en paper, en canvi, no es podran consultar via PDF i només s'oferiran al quiosc.

Especials

+Cooperació Cooperació

Suplements

CULTURA Cultura

sortim Sortim

PLAERS Plaers

A+ més a més A més a més

MEDICINA SALUT Medicina i salut

catTV CatTV

el cèntim El cèntim

Edicions locals

AVUI+ TERRASSA Terrassa

AVUI+ SABADELL Sabadell

B30 B30

Abril		2009					
DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG	
		1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	